

LAUSUNTO

Elintarviketurvallisuusvirasto
Elintarviketurvallisuuden toimintakokonaisuus

Pvm/Datum/Date
22.5.2015

Dnro/Dnr/DNo
Evira/2899/0004/2015

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministeriö@vm.fi

Maa- ja metsätalousministeriön lausuntopyyntö 564/413/2015 hallituksen esitysluonnoksesta tullilaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (valtiovarainministeriön lausuntopyyntö VM108:00/2013)

ELINTARVIKETURVALLISUUSVIRASTON LAUSUNTO TULLILAIN UUDISTAMISTA KOSKEVASTA ESITYKSESTÄ

Evira on tutustunut tullilain uudistamista koskevaan esitykseen ja haluaa kiinnittää huomiota seuraaviin kohtiin.

Hallituksen esitysluonnoksen 93 §:ssä säädettäisiin valvontatilojen luovuttamisesta. Pykälän mukaan Tullilla olisi oikeus saada liikennepaikan omistajalta tai haltijalta korvauksetta käyttöönsä tavaravaltvonnan suorittamiseksi tarpeelliset tilat satamista, rautatieasemilta ja lentokentiltä, jos valvontaa tehdään kyseisessä paikassa muutoin kuin satunnaisesti eikä Tullilla ole siellä tarkoitukseen soveltuvia muita tiloja. Pykälän toisen momentin mukaan Tullin tarvitsemien tilojen laajuutta ja sijaintia liikennepaikal- la määritettäessä olisi otettava huomioon valvonnan alaisen tavara- ja matkustajaliikenteen määrä, käytettävät kuljetusmuodot sekä valvontaan käytettävät välineet ja laitteistot. Suunniteltaessa tai muutettaessa 1 momentissa tarkoitettuja tiloja olisi rakennuspiirroksille ennen rakennustöiden aloittamista hankittava Tullin hyväksyntä.

Esitysluonnoksen 14 §:ssä säädettäisiin tavarain ja asiakirjojen tarkastamisesta. Pykälän yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että "Tullin tehtäväksi on voitu säätää lain noudattamisen valvonta sisäliikenteessä. Tällöin Tulli tarkastaa Suomeen EU-jäsenmaista toimitettavia tavaroita. Yleensä valvontaa tehdään vain siltä osin, kuin tavara on maahantuojan varastossa tai muussa vastaavassa paikassa ennen kuin se on saatettu vähittäismyyntiin. Tarkoitus on, että tätä valvontaa tehtäisiin lähinnä sellaisissa erityistilanteissa, joissa se on riskinarvioinnin perusteella aiheellista. Valvonnan kohdentaminen sisäliikenteessä tapahtuvaan tuontiin on katsottu tarkoituksenmukaiseksi muun muassa kuluttajaturvallisuuden ja elintarviketurvallisuuden suojaamiseksi. Kansallisista lähtökohdista on ollut tarve säätää tavarain tarkastamisesta tullilaissa koodeksiin lisäksi."

Evira pitää hyvänä edellä siteerattua selkeää periaatetta, jonka mukaan liikennepaikan omistaja on velvollinen luovuttamaan Tullille tarpeelliset tilat tavaravaltvontaa varten. Tavaravaltvonnan käsite on myös riittävän selkeästi määritelty perusteluissa.

Hallituksen esitysluonnoksen 15 §:ssä säädettäisiin asiantuntijan käyttämisestä tavarain tarkastuksessa. Pykäläluonnoksen mukaan Tullilla olisi oikeus tarvittaessa käyttää tavarain tarkastuksessa ja näytteen ottamisessa apuna ulkopuolista asiantuntijaa

Elintarviketurvallisuusvirasto
Elintarviketurvallisuuden toimintakokonaisuus

Pvm/Datum/Date
22.5.2015

Dnro/Dnr/DNo
Evira/2899/0004/2015

tämän suostumuksella, jos tavaroiden ilmoittaja tai henkilö, joka esittää tavarán Tullille, ei ole paikalla tai edustettuna tarkastuksessa tai näytteen ottamisessa tai hän ei anna Tullille tarkastuksessa tarvittavaa apua. Asiantuntijan käyttämisestä aiheutuvi-
ta kustannuksista vastaa ilmoittaja tai henkilö, joka esittää tavarán Tullille. Asiantunti-
jalla on oltava tehtävän edellyttämä kokemukseen tai koulutukseen perustuva riittävä
ammattitaito.

Evira kiinnittää tässä yhteydessä huomiota siihen, että Tullin suorittamaan elintarvi-
kevalvontaan liittyvää näytteenottoa ei ole tällä hetkellä voimassaolevan EU-
lainsäädännön mukaan mahdollista antaa ulkopuolisena asiantuntijana toimivan
luonnollisen henkilön suoritettavaksi. Euroopan parlamentin ja neuvoston (EU) rehu-
ja elintarvikelainsäädännön sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia koskevien sääntö-
jen mukaisuuden varmistamiseksi suoritetusta virallisesta valvonnasta antaman ase-
tuksen N:o 882/2004 5 artiklassa säädetään tiettyjen viralliseen valvontaan liittyvien
tehtävien siirtämisestä. Artiklan mukaan tehtäviä saadaan siirtää vain akkreditoiduille
valvontaelimille.

Edellä mainittua valvonta-asetusta ollaan parhaillaan uudistamassa ja uudistuksen
myötä joitakin viralliseen valvontaan kuuluvia tehtäviä saadaan mahdollisesti jatkossa
siirtää myös luonnollisille henkilöille. Uuden valvonta-asetuksen voimaantuloon men-
nee kuitenkin vielä useampia vuosia, minkä vuoksi elintarvikevalvonta rajautuu aina-
kin toistaiseksi tehtävien siirtämistä koskevan 15 §:n pykälän soveltamisalan ulkopuo-
lelle. Evira esittää harkittavaksi, tulisiko tämän EU:n valvonta-asetuksen vaatimuksen
olemassaolosta ja lainsäädäntöhierarkisesta etusijasta selvyyden vuoksi mainita jos-
sain kohtaa hallituksen esitystä.

Johtaja

Leena Räsänen

Lakimies
Oikeudellinen yksikkö

Hanna Brotherus